

Sygn. akt IV Cz 764/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w S. Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Mariusz Struski

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska, Jolanta Deniziuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2016 roku w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

z udziałem T. N.

o nadanie klauzuli wykonalności w wyniku przejścia uprawnień

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego w L. z dnia 15 września 2016r. sygn. akt ICo 517/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek Banku (...) S.A. z siedzibą w W. o nadanie klauzuli wykonalności wyciągów z ksiąg rachunkowych Banku Spółdzielczego w Ł. z dnia 16.05.1996r. w związku z przejściem uprawnień wierzycielskich.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż nie wystąpiły przesłanki z art. 788§1 kpc. Zgodnie bowiem z przytoczonym przepisem, nowy wierzyciel może domagać się nadania na swoją rzecz klauzuli wykonalności, jeżeli wykaże za pomocą ściśle określonych środków dowodowych, że nastąpiło przejście uprawnień lub obowiązków. Fakt przejścia uprawnień lub obowiązków powinien być udowodniony za pomocą dokumentu urzędowego lub dokumentu prywatnego z podpisami urzędowo poświadczonymi. Wnioskodawca zobowiązany jest zatem do przedłożenia odpowiednich dokumentów, z których jednoznacznie wynika fakt przejścia uprawnień lub obowiązków. Kognicja Sądu ograniczona jest jedynie do oceny treści przedstawionych dokumentów i jego formy.

W przedmiotowej sprawie Wnioskodawca przedłożył kopię umowy cesji wierzytelności, na której podpisy osób ją zawierających nie zostały poświadczone urzędowo. Zdaniem Sądu poświadczenie odpisu dokumentu za zgodność z oryginałem nie jest równoznaczne z poświadczeniem złożonych na dokumencie podpisów. W drugim przypadku notariusz poświadcza, że dana osoba złożyła podpis na określonym dokumencie, w pierwszym zaś poświadcza, że wykonana kopia jest tożsama z przedłożonym oryginałem, przy czym nie weryfikuje on autentyczności złożonych podpisów. Dlatego też nie można, zdaniem Sądu uznać, że przedłożony przez wierzyciela dokument spełniał wymogi stawiane przez art., 788 kpc, bowiem zawierał on jedynie adnotację notariusza, poświadczającą zgodność dokumentu z jego oryginałem.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wierzyciel wskazując, że dokonane przez Sąd ustalenia nie dotyczą przedmiotowego stanu faktycznego i prawnego. Zdaniem skarżącego należy uwzględnić, iż do cesji wierzytelności doszło już w trakcie trwającego postępowania egzekucyjnego w oparciu o tytuł wykonawczy zbywcy wierzytelności.

Sąd Okręgowy zważył co następuje

Zażalenie nie jest zasadne.

Przede wszystkim ocenić należy złożony wniosek w oparciu o dodany przez ustawę z 10 lipca 2015 r. art. 804¹kpc. Przepis ten swą regulacją obejmuje wyłącznie przejście egzekwowanego uprawnienia na inną osobę. Celem nowej regulacji jest umożliwienie uniknięcia przez osobę, która nabyła wierzytelność w toku postępowania egzekucyjnego, konieczności wszczynania postępowania o nadanie na jej rzecz klauzuli wykonalności. Możliwość wstąpienia takiej osoby do postępowania egzekucyjnego na miejsce wierzyciela została jednak uwarunkowana zgodą dłużnika. Brak takiej zgody bądź przedstawienie dokumentów niespełniających wymagań wskazanych w art. 804¹ kpc uniemożliwia zastosowanie tego przepisu; a w konsekwencji przejście egzekwowanego uprawnienia będzie musiało być wykazywane w postępowaniu klauzulowym, o którym mowa w art. 788 § 1kpc.

W przedmiotowej sprawie wierzyciel nie dysponuje zgodą wierzyciela, tym samym jego wniosek należy rozpoznać poprzez pryzmat art. 788§1 kpc. Przepis ten reguluje przypadki zmian podmiotowych występujących w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności, stwierdzając, że jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy - przed wydaniem tytułu - uprawnienie lub obowiązek przeszły na inną osobę, sąd nadaje klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to zostanie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Przepis ten należy do dziedziny prawa procesowego cywilnego, o czym decyduje nie tylko jego miejsce normatywne (kodeks postępowania cywilnego, część trzecia, dział II), ale przede wszystkim jego cel, którym jest zapewnienie urzeczywistnienia prawa podmiotowego skonkretyzowanego w tytule egzekucyjnym oraz otwarcie drogi do jego wykonania. Normuje także jakie środki dowodowe, tj. jakie dokumenty i o jakich cechach, mogą stanowić postawę ustalenia przez sąd, że doszło do sukcesji prawa lub obowiązku określonego w tytule egzekucyjnym, pozwalającej na nadanie klauzuli na rzecz lub przeciwko innej osobie niż określona w tytule. Ustawodawca ustanowił w tym wypadku podwyższone wymagania dowodowe. Wprawdzie nie ogranicza rodzaju dokumentów, które mogą stanowić podstawę nadania klauzuli wykonalności, wymaga jedynie ich kwalifikowanej formy (urzędowe poświadczenie podpisu).

Odnosząc się do zarzutu skarżącego, iż przepis ten nie ma zastawiania w sytuacji kiedy wszczęte zostało już przez poprzedniego wierzyciela postępowanie egzekucyjne, Sąd Okręgowy w tym składzie akceptuje stanowisko Sądu Najwyższego zwarte w uchwale z dnia 5 marca 2009r., sygn. akt III CZP 4/09, że przepis art. 788 § 1 k.p.c. ma zastosowanie również w sytuacji, gdy uprawnienie objęte tytułem egzekucyjnym przeszło na inną osobę w drodze przelewu po wszczęciu postępowania egzekucyjnego. W tym miejscu odnotować jednak należy wcześniej prezentowane poglądy doktryny i komentatorów, tożsame ze stanowiskiem skarżącego. W doktrynie i orzecznictwie dominował wówczas pogląd, że określenie "po powstaniu tytułu" nie rozciąga się na postępowanie egzekucyjne, w związku z czym zmiana osoby wierzyciela lub dłużnika zaszła po wszczęciu tego postępowania, tj. po złożeniu wniosku o wszczęcie egzekucji, nie wymaga uwidocznienia jej w klauzuli wykonalności; wystarczy wykazanie przed organem egzekucyjnym przejścia uprawnienia lub obowiązku odpowiednim dokumentem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1975 r., II CZ 5/75, OSPiKA 1976, nr 2, poz. 37, z dnia 2 lipca 1975 r., I CZ 98/75, OSNCP 1976, nr 6, poz. 142 i z dnia 9 czerwca 1978 r., III CRN 97/78, OSPiKA 1979, nr 2, poz. 29). Od tego stanowiska Sąd Najwyższy odstąpił już w uchwale z dnia 29 października 2004 r., III CZP 63/04 (OSNC 2005, nr 10, poz. 174), przyjmując, że art. 788 § 1 k.p.c. ma zastosowanie również w razie przeniesienia wierzytelności (przelewu) po wszczęciu postępowania egzekucyjnego i potwierdził to też i w cytowanym wyżej orzeczeniu.

Konsekwencją powyższego jest stwierdzenie, iż wnioskujący o nadanie klauzuli wykonalności w wyniku przejścia uprawnień winien przedstawić dokument w formie określonej w art. 788§1 kpc. Bezspornie kserokopia, i to

potwierdzona jedynie przez głównego specjalistę, umowy cesji jak i kserokopia oświadczenia notariusza z dnia 10 maja 2002 r., nie spełnia powyższych wymagań, co zasadnie skutkowało oddaleniem wniosku. O kognicji sądu klauzulowego szczegółowo wypowiedział się Sąd Rejonowy w treści uzasadnienia postanowienia, Sąd II instancji powyższe rozważania, bez zbędnego powtarzania przyjmuje za własne. I jedynie dodać należy, że judykatura dodatkowo także i dokumentowi zawierającemu oświadczenie notariusza o istnieniu podpisów notarialnie poświadczonych na oryginale umowy, na podstawie której uprawnienie wierzyciela lub obowiązek dłużnika przeszły po powstaniu tytułu egzekucyjnego na inną osobę, złożone na poświadczeniu zgodności wyciągu z tej umowy z jej oryginałem, przypisuje przymiot dokumentu prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym w rozumieniu art. 788 § 1 kpc. Z treści jednak złożonego przez notariusza oświadczenia, na co zasadnie zwrócił uwagę Sąd, nie wynika, iż potwierdza złożenie pod umową cesji podpisów potwierdzonych przez notariusza.

Mając powyższe na uwadze, zażalenie jako niezasadne, na podstawie art. 397§2 kpc w zw. z art. 385 kpc i art. 13§2 kpc, należało oddalić.